

ИЗВЕШТАЈ
о истраживању културних потреба
младих у Општини Пожега

**Култура
пита младе**

BOŠ

Пројекат „Култура пита младе“ реализовао је НФЦ Филмарт у оквиру ЕУ Ресурс центра за цивилно друштво у Србији који подржава Делегација Европске Уније

НФЦ Филмарт, јун 2024.

ИЗВЕШТАЈ

1

УВОД

Истраживање културних потреба младих у Општини Пожега је спроведено од марта до јуна 2024. године, у оквиру пројекта „Култура пита младе – истраживање културних потреба младих у Општини Пожега“ удружења Независни филмски центар Филмарт из Пожеге, у оквиру пројекта „ЕУ Ресурс центар за цивилно друштво у Србији“ који Београдска отворена школа спроводи у партнерству с организацијама цивилног друштва: Новосадска новинарска школа, ENECA, Ужички центар за права детета, Нова планска пракса, Сигурне стазе, Млади пољопривредници Србије и међународним партнером, фондацијом Фридрих Еберт (Friedrich Ebert Stiftung). Пројекат „ЕУ Ресурс центар за цивилно друштво у Србији“ је подржан од стране Европске уније и реализује се у периоду од 2023. до 2026. године.

ЦИЉ ИСТРАЖИВАЊА

Истраживање је рађено са циљем да се допринесе дефинисању приоритета у области омладинске и културне политике у Општини Пожега у складу са потребама младих, као и у складу са ЕУ стандардима за младе.

Циљеви истраживања:

1) интерни – ојачати капацитете организације НФЦ Филмарт, у смислу добијања јаснијег увида у стање културних потреба младих у локалној заједници, будући да су млади главна циљна група у раду удружења. У складу са тим, НФЦ Филмарт као организација активна у Општини Пожега, на основу спроведеног истраживања, може приступити бољем планирању својих програма и активности у јавном интересу и у складу са потребама младих. Интерни акциони план НФЦ Филмарт (за наредних 5 година) који ће произаћи из овог истраживања, а који се тиче планирања даљег деловања у домену локалне и омладинске политике, као и по питању адекватног планирања програма у складу са потребама младих, усмериће само удружење како да своје организационе и стручне ресурсе искористи у циљу подизања локалне базе подршке, активирања младих у локалној заједници и задовољења њихових потреба.

2) екстерни – иницијатор овог истраживања НФЦ Филмарт ће настојати да извештај о културним потребама младих у Општини Пожега учини видљивим и доступним широј јавности, релевантним организацијама и институцијама, као и доносиоцима одлука у

области омладинске и културне политике у Општини Пожега, чиме ће дати допринос јавном заговарању за побољшање положаја младих у овој области.

МЕТОДОЛОГИЈА

2

Три дела овог извештаја чине анализе добијене различитим методама истраживања:

- „деск“ истраживање (метода доступних података)
- анкета спроведена међу младима из Пожеге
- метода „фокус групе“ са младима из Пожеге.

„Деск“ анализа је урађена прикупљањем и истраживањем свих важећих докумената из области омладинске и културне политике у Општини Пожега, као и из осталих области које корелирају са наведеним локалним јавним политикама. Приступило се истраживању стратегија, акционих планова, мера и механизма чије спровођење на директан или индиректан начин утиче на квалитет живота младих по питању задовољења њихових културних потреба. Овакво истраживање представља кључни почетни корак у истраживачком процесу јер омогућава прикупљање широког спектра информација, пружа контекст, идентификује претходна истраживања и процењује тренутно стање знања о одређеној теми. Потенцијални проблем приликом примене ове методе јесте застарелост доступних података уколико извори из којих се прикупљају информације не ажурирају редовно објављене информације о свом раду или уколико је њихов рад недовољно транспарентан. Стога је кључно комбиновати „деск“ истраживање са неком од теренских истраживачких метода (анкета, фокус група, интервју, округли сто и сл.).

У конкретном случају, „деск“ анализа је допуњена анкетом међу младима и организовањем две фокус групе са младима из Пожеге. Анкета је спроведена у онлајн формату, у сарадњи са средњим школама у Пожеги, запосленима у овим школама, педагошким службама и парламентима, организацијама цивилног друштва (Форца, Културни склоп), институцијама и појединцима у Пожеги. Анкета је обухватила узорак од 194 испитаника из Пожеге, старости од 15 до 30 година.

Фокус групе су спроведене по принципу интерактивног групног интервјуа (онлајн формат) који се заснивао на дубљем сагледавању ставова, перцепције и искустава младих, а у вези са њиховим културним потребама. Реализована су два групна интервјуа - две фокус групе са укупно 9 учесника.

Приликом спровођења анкете и позивања учесника фокус група вођена је брига о испуњености неколико важних критеријума:

- равномерна заступљеност све три старосне групе: 15-19 година, 20-24 и 25-30 година,
- родна равноправност,
- равномерна заступљеност младих из градског и руралних подручја,

- равномерна заступљеност различитих нивоа образовања испитаника.

Истраживачи су приликом израде инструмената истраживања (анкета, интервју) и приступа „деск“ истраживању, као полажиште користили Стратегију за младе Републике Србије (2023 – 2030), као кровни документ који системски уређује предметну област, утврђује основне принципе, правце и очекиване резултате деловања свих субјеката омладинске политике ка унапређењу друштвеног положаја младих и стварању услова за остваривање права и интереса младих у свим областима. Такође, Акциони план за период од 2023. до 2025. године (за спровођење Стратегије за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године), један је од важних докумената на који су се истраживачи ослањали приликом спровођења истраживања и израде извештаја.

У области културне политике на националном нивоу, нацрт Стратегије развоја културе Републике Србије од 2020. до 2029. године је усвојила Влада Републике Србије 13. фебруара 2020. године, према нацрту предложило Министарство културе и информисања након дораде првобитног предлога тог стратешког документа, који је био дефинисан за период 2017-2027. Такође, Министарство културе РС је дефинисало Стратешке приоритете развоја културе Републике Србије од 2021. до 2025. године, који је Влада усвојила 21. јануара 2021. године.¹

Велики ослонац при спровођењу „деск“ анализе на овом истраживању, била је публикација „Истраживање положаја и потреба младих и стања локалних омладинских политика у Ужицу и Пожеги“ објављена јуна 2023. године, произашла из истраживања које је спровело удружење Народни парламент Лесковац, као и различити извештаји и публикације које је у претходном периоду објавила Кровна организација младих Србије (КОМС).

¹ <https://kultura.gov.rs/extfile/sr/6132/Strate%C5%A1ki%20prioriteti%20razvoja%20kulture.pdf> (приступљено 15.06.2024)

„ДЕСК“ ИСТРАЖИВАЊЕ

Општина Пожега

4

Општина Пожега се налази у Западној Србији и обухвата површину од 426 км² (учешће у укупној површини Србије је 0,5%), на којој живи 25.988 становника (0,4% укупног броја становника Србије) у 42 насеља, односно 61 становник на км², што је ниже од републичког просека који износи 75 становника на км². Према објављеним резултатима пописа из 2022. године, у укупној популацији има 12.873 мушкараца и 13.115 жена.

Пунолетних становника је 21.871. Број становника у односу на попис из 2011. године је мањи за 12,7%. Наставља се тренд негативне стопе природног прираштаја. У градском подручју живи 12.362, а у сеоском 13.626 становника.²

Према административној подели припада Златиборском управном округу. Граничи се са општинама Ужице и Косјерић на западу, са општином Ариље на југу, на северу је општина Мионица, а на истоку општине Горњи Милановац, Чачак и Лучани. Пожега је значајна саобраћајна раскрсница друмског и железничког саобраћаја.

Старосна и полна структура

Општина/ насеље	пол	Број становника	Старосне групе							
			0-19		20-39		40-59		преко 60	
			број	%	број	%	број	%	број	%
Општина Пожега	у	25988	4617	17,77	5603	21,56	7119	27,39	8649	33,28
	м	12873	2432	18,89	2917	22,66	3552	27,59	3972	30,86
	ж	13115	2185	16,66	2686	20,48	3567	27,20	4677	35,66
Градско насеље	у	12362	2511	20,31	2803	22,67	3505	28,35	3543	28,66
	м	5971	1345	22,53	1411	23,63	1700	28,47	1515	25,37
	ж	6391	1166	18,24	1392	21,78	1805	28,24	2028	31,73
Сеоска насеља	у	13626	2106	15,46	2800	20,55	3614	26,52	5106	37,47
	м	6902	1087	15,75	1506	21,82	1852	26,83	2457	35,60
	ж	6724	1019	15,15	1294	19,24	1762	26,20	2649	39,40

Становништво према старости и полу 2022. године³

Према резултатима пописа из 2022. године, у општини Пожега најмлађи контингент становништва у укупном становништву учествује са 17,77%, а учешће младих је веће у градском насељу. Удео млађег средовечног становништва је већи у градском насељу.

Просечна старост становништва општине Пожега, према подацима пописа становништва из 2022. године, износи 45,94 година и то 43,56 у градском и чак 48,11

² Извор: РЗС, Попис становништва 2022, ажурирано 25.04.2024.

³ Извор: Стратегија развоја социјалне заштите Општине Пожега за период од 2024. до 2029. године (нацрт објављен на сајту Општине Пожега – приступљено 29.06.2024)

година у сеоским насељима. На основу просечне старости становништва види се да се Општина Пожега налази у стадијуму најдубље демографске старости (гранична вредност је 43 године). Градско становништво је нешто млађе, па се налази у стадијуму дубоке демографске старости.⁴

Образовна структура

Анализа образовне структуре становништва обухвата становништво старо 15 и више година. Према подацима последњег пописа становништва у општини Пожега доминантна категорија су лица за завршеном средњом школом.

Табела 2. Становништво старо 15 и више година према школској спреми и полу, по општинама и градовима (наставак)

Регион Област Град – општина	Пол	Укупно Total	Без школске спреми Without educational attainment	Непотпуно основно образовање Incomplete primary education	Основно образовање Primary education	Средње образовање Secondary education	
						свега All	гимназија Gymnasium
Пожега	С	22665	164	1489	4387	13062	801
	М	11107	40	459	1985	7118	324
	Ж	11558	124	1030	2402	5944	477

Први део табеле - Структура становништва старог 15 година и више према школској спреми и писмености

Средње образовање Secondary education		специјализација после средњег образовања Specialisation after secondary education	Више образовање High education	Високо образовање Higher education	Непознато Unknown	Sex	Region Area City – Municipality	
средње стручне школе у трајању Secondary vocational schools	краћем од 4 године Shorter than 4 years							
4 године 4 years	5104	6915	242	1209	2270	84	Т	Požega
	3187	3399	208	530	936	39	М	
	1917	3516	34	679	1334	45	Ф	

Други део табеле - Структура становништва старог 15 година и више према школској спреми и писмености⁵

⁴ РЗС Попис становништва, домаћинства и станова 2022, Старост и пол

⁵ РЗС Попис становништва, домаћинства и станова 2022, Школска спрема, писменост и компјутерска писменост

Правни ниво – анализа докумената омладинске и културне политике Општине Пожега

Општина Пожега нема важећи стратешки документ за младе (Стратегију, нити Локални акциони план), а такође нема ни активну Канцеларију за младе, ни Клуб за младе, које је имала у ранијем периоду. Такође, Општина Пожега нема локалну стратегију културног развоја, нити локалне акционе планове за развој културе.

У публикацији „Локална омладинска политика у Републици Србији: савети за младе јединица локалне самоуправе“⁶ коју је издао КОМС-а и Група за анализу и креирање јавних политика, 2021. године, наводе се следеће информације (добијене, како се наводи, дописом Начелника управе општине Пожега од 2.4.2021.):

„Општина Пожега нема формиран савет за младе па према томе спада у шесту групу развијености локалних савета за младе – јединице локалне самоуправе које немају савет за младе.

Општина Пожега нема усвојен важећи локални акциони план за младе.

Општина Пожега нема формирану канцеларију за младе.

Општина Пожега не издваја средства за локалну омладинску политику у претходне три године. Општина Пожега не издваја средства за финансирање удружења младих и за младе за реализацију локалне омладинске политике.

Општина Пожега нема омладински клуб.“

Међутим, на званичној страници Општине Пожега, се међу Радним телима Скупштине општине Пожега, наводи 11 (савета), а међу њима и Савет за младе.⁷ Такође, у најновијем стратешком документу Општине Пожега – Стратегији развоја социјалне заштите Општине Пожега за период од 2024. до 2029. године⁸, набројани су савети и комисије Скупштине општине Пожега релевантни и за младе – Савет за социјалну политику, Савет за родну равноправност, Савет за младе, Савет за здравље, Савет за друштвене делатности, Савет за развој општине.

Одлука о избору чланова Савета за младе донета је на 2. седници Скупштине Општине Пожега у 2024. (13. фебруара 2024. године), што је утврђено увидом у одељак на званичној презентацији Општине Пожега који се односи на рад Скупштине – Дневни ред 2. седнице Скупштине Општине Пожега у 2024.⁹, а потом и на Youtube

⁶ Локална омладинска политика у Републици Србији: савети за младе јединица локалне самоуправе, Крвна организација младих Србије и Група за анализу и креирање јавних политика, 2021. <https://koms.rs/wp-content/uploads/2021/08/Lokalna-omladinska-politika-u-RS-FINAL-1.pdf>

⁷ http://www.pozega.org.rs/index.php?id_1_oblasti=30 (приступљено 14.06.2024.)

⁸ Нацрт објављен на сајту Општине Пожега – приступљено 29.06.2024.

⁹ http://www.pozega.org.rs/index.php?id_sednice=54 (приступљено 20.06.2024.)

каналу ТВ Пожега, на видео снимку седнице.¹⁰ Чланови Савета за младе су: Душан Радојевић, Јасна Даничић, Марија Јанковић, Гордана Ивановић, Бојана Петровић, Владимир Ратковић и Марија Голубовић. Чланове радних тела Скупштине општине Пожега, па тиме и Савета за младе, предлажу одборници Скупштине општине Пожега, а овај сазив је изабран искључиво на предлог владајуће коалиције. До сада нема доступних информација о активностима Савета за младе.

7

Одељење за друштвене делатности Општине Пожега врши послове управе у непосредном спровођењу Закона и других прописа који су поверени општини у остваривању права грађана у области: социјалне заштите, здравствене заштите, друштвене бриге о деци и омладини, предшколског, основног и средњег образовања и васпитања, ученичког и студентског стандарда, културе, спорта и борачко-инвалидске заштите.

Како се наводи у Нацрту Стратегије развоја социјалне заштите Општине Пожега за период од 2024. до 2029. године¹¹, Одељење за друштвене делатности обавља послове подстицања и организовања младих и пружа помоћ у остваривању и заштити њихових права и интереса. Сарађује са омладинским организацијама и удружењима у остваривању сарадње која се односи на омладину и улогу младих на територији општине Пожега.

Многи стратешки документи Општине Пожега су истекли, а још увек нису освојени нови, па је тако и кровни локални стратешки документ – Стратегија развоја општине Пожега 2016-2021 – истекао пре три године. Такође, нема стратешких докумената из области омладинске и културне политике. Раније је постојао Локални акциони план за младе са циљем унапређења квалитета живота младих у Пожеги, који је Скупштина општине Пожега, усвојила 2014. године, а који је истекао и више није доступан.

У недостатку важеће стратегије за младе и стратегије локалне културне политике, ова „деск“ анализа имала је за предмет истраживање осталих стратегија и планова који укључују младе и област културе:

- План здравствене заштите за период (2019 - 2024)

У овом документу су предвиђена едукативна предавања за децу и просветне раднике на тему превенције и фактора ризика за обољења респираторног и кардиоваскуларног система, у чијем је фокусу била промоција здравих стилова живота. План здравствене заштите садржи само један специфичан циљ који укључује младе - „Превентивни програми за смањење учесталости болести зависности“. За реализацију овог специфичног циља предвиђене су две активности: 1) укључивање младих у програме здравих стилова живота. 2) повећање броја алтернативних активности за младе.

¹⁰ <https://youtu.be/7SqQLqV9CY?t=8671> (приступљено 20.06.2024.)

¹¹ Исто.

- Локални акциони план за унапређење положаја Рома на територији Општине Пожега (2021 - 2024).

Велики број активности у овом документу се односи и на младе Роме, посебно на образовање и инклузију младих Рома, како би се повећао број школованих, па самим тим и број запошљивих Рома. Такође, предвиђају се и активности из области културе, медија и информисања за ромску популацију, као што су укључивање програма на ромском језику у локалне радио и ТВ станице и финансијска подршка ромским медијима, обука ромских медијатора, координатора, односно педагошких асистената за информисање који би извештавали о мерама које се покрећу, промовисали их и пратили њихово спровођење.

Одређене стратегије, акциони планови Општине Пожега, који нису обновљени, такође су се тicali положаја младих и културне политике. Истекла, Стратегија развоја општине Пожега 2016 – 2021 поседовала је мере које се односе на младе и на развој културе, као и Програм развоја спорта Општине Пожега (2016 - 2018) и Локални акциони план запошљавања Општине Пожега за 2022. и 2023. годину.

Најновији стратешки документи Општине Пожега су Локални акциони план за унапређење родне равноправности у Општини Пожега за период од 2023. до 2025. године и Стратегија развоја социјалне заштите Општине Пожега за период од 2024. до 2029. године (објављен нацрт).

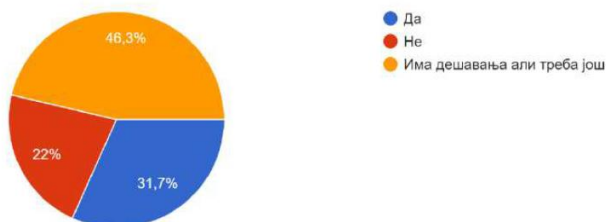
Занимљиво је истаћи да је приликом израде Локалног акционог плана за унапређење родне равноправности у Општини Пожега (2023-2025), спроведена анкета која се између осталог дотичала и питања културе и културних потреба становништва. Како се у документу наводи, анкета је организована у сврху добијања потпуније анализе стања и активирања шире јавности у процесе израде тог документа. Међутим, иако се наводи да је анкета била доступна онлајн преко бројних сајтова институција у Пожеги, локалних медија, као и у штампаном формату посредством Националне службе за запошљавање, у трајању од месец дана, укупан број анкетираних је био 41, па се не може говорити о репрезентативном узорку испитаника.

На питања која се тичу културе, ови испитаници су овако одговорили¹²:

¹² Локални акциони план за унапређење родне равноправности у Општини Пожега за период од 2023. до 2025. Године (стр. 47)

Да ли сматрате да у општини Пожега има довољно културних дешавања?

41 одговор

9

На питање „Шта општини Пожега недостаје од културних дешавања?“, већина одговора се односила на организовање више представа за децу, позоришних представа и потребу за већом промоцијом домаћих аутора/уметника.

Стратегија развоја социјалне заштите Општине Пожега за период од 2024. до 2029. године, чији је нацрт објављен на сајту Општине Пожега је најновији документ и у одређеној мери се бави младима као осетљивом циљном групом. Ова стратегија је усвојена на седници Скупштине Општине Пожега одржаној 27. јуна 2024. године, о чему сведочи видео снимак седнице на Youtube каналу ТВ Пожега, док је на сајту Општине Пожега у склопу скупштинског материјала за одборнике приликом информације о заказивању седнице и објављивању њеног дневног реда, објављен нацрт овог документа.¹³

Приликом анализе циљне групе – деца и млади – методом SWOT анализе, у Нацрту Стратегије развоја социјалне заштите Општине Пожега (2024-2029), дефинисане су снаге, слабости, могућности и претње по питању социјалне заштите ове циљне групе. У овом извештају издвајамо само оне елементе анализе који се односе на младе, омладинску политику и културу. Између осталог, важно је нагласити, да локална самоуправа препознаје да су *слабости* – непостојање институционалног оквира омладинске политике (Канцеларија за младе), као и непостојање Локалног акционог плана за младе, недовољан број запослених стручних радника у институцијама и организацијама које се баве децом и младима. Као *снаге*, препознати су, између осталих, развијен омладински волонтеризам, обучен стручни кадар за рад са децом и младима у Општини Пожега, добра сарадња између установа и невладиног сектора, а такође и једна од „снага“ истиче се постојање различитих културних програма и активности за децу и младе. Као *могућности* у овој SWOT анализи, предложено је организовање едукација и радионица у циљу превенције малолетничке деликвенције и ризичних понашања, као и унапређење рада Савета за младе као кључног механизма за побољшање положаја младих. Док су као *претње* препознате, између осталог, недовољна сензибилност друштвене заједнице за потребе и проблеме деце и младих,

¹³ ТВ Пожега <https://www.youtube.com/watch?v=QeBgcQcr1KY> и сајт Општине Пожега http://www.pozega.org.rs/index.php?id_sednice=58 (пристипљено 29.06.2024).

недовољна посвећеност менталном здрављу младих - различите тешкоће адолесцентног периода, превелика изложеност дигиталним садржајима и интернет насиљу, потенцијално штетни медијски садржаји (насиље, рекламе, стереотипи или порнографија).

Препоруке које је Радна група за израду Стратегије развоја социјалне заштите Општине Пожега, по питању циљне групе – деца и млади – овом приликом изложила су:

10

- Унапређење компетенција запослених у институцијама које се баве децом и младима
- Оснивање Канцеларије за младе која би се бавила потребама младих
- Унапређење знања и вештина актера омладинске политике за активно учешће у друштвеним процесима (лидерске вештине, стратешки, организациони, волонтерски, пројектни менаџмент, упознавање са правним регулативама, управљање развојним процесима и сл.)
- Подстицање активне сарадње између различитих фактора који утичу на положај младих (савет за родитеље, запослени у школама, психолошко-педагошке службе и сл.)
- Предузимање превентивних програма и активности кроз едукације у виду стручних састанака, радионица, трибина, стручних скупова, семинара.

Имплементациони ниво - анализа конкретних активности у области омладинске и културне политике које се спроводе у Општини Пожега

Овај део „деск“ истраживања бави се сагледавањем контекста и „стања на терену“, тј. настоји да сагледа које се конкретне активности спроводе у Општини Пожега као део омладинске и културне политике, који су институционални и инфраструктурни ресурси и програми који су намењени младима и активностима из области културе које локална самоуправа спроводи.

Општина Пожега нема Канцеларију за младе која је активна. Канцеларија за младе Пожега је била успостављена још 2013. године и функционисала до 2017. године. Такође, данас у Општини Пожега не ради Омладински клуб који је неколико година радио у згради бившег Дома војске Југославије, од 2015. па до 2020.

DA LI STE ZNALI?
POČEO JE SA RADOM **KLUB MLADIH**
U POŽEGI!

Radno vreme kluba: radnim danom od 8-15 h i još utorkom i četvrtkom od 18 - 22h, a po potrebi vikendom i češće u večernjim satima, i to zavisi od vas mladih!
Nekada Dom vojske (preko puta Osnovnog suda i restorana Blageja), a sada vaš prostor za razne akcije, kvalitetno druženje, zabavu, edukacije...

Želimo da mladi kreiraju svoje programe koji će u Klubu biti organizovani!

... radionice, tribine, koncerti, projekcije filmova, žurke, izložbe, karaoke, društvene i sportske igre, možemo organizovano gledati utakmice naše reprezentacije na velikom platnu, igrati stoni tenis ... Klub poseduje 6 računara, internet klub, smart televizor, projektor i platno, sto za stoni tenis, 50 stolica, 5 stolova, štampač i kopir aparat i što je najvažnije najlepšu baštu u samom centru grada sa binom i profesionalnim ozvučenjem!

Визуал са Фејсбук профила некадашње Канцеларије за младе Пожега објављен 5. октобра 2015. године¹⁴

Образовне институције за стицање формалног образовања чине две матичне основне школе и три средње школе: Гимназија „Свети Сава“, Техничка школа и Пољопривредна школа са домом ученика „Љубо Мићић“. Гимназија „Свети Сава“ препозната као промотер науке и уметности кроз реализацију ученичког фестивала „Гимфест“.

Од институција културе, Пожега има Спортско културни центар Пожега са биоскопом, Галеријом „Милан Туцовић“, позоришним и музичким програмом, и Народну библиотеку Пожега са књижевним програмима и врло активним Дечјим одељењем библиотеке.

Као носиоци културних дешавања у Пожеги, препознају се и удружења грађана – Форца Пожега, НФЦ Филмарт, Културни склоп и др. Удружење „Форца“ је акредитовано за услуге Европског волонтерског сервиса, а такође спроводи и различите пројекте за младе преко програма Ерасмус + и других програма. Независни филмски центар „Филмарт“ се бави филмском едукацијом, подстицањем филмског стваралаштва младих, промоцијом филма и визуелних уметности и развојем публике, од 2006. године организује филмску манифестацију - Интеракција. Културни склоп је удружење грађана основано 2022. године, које је реализовало неколико пројеката у области културе и уметности као и уметничког образовања.

Из буџета Општине Пожега се сваке године субвенционису пројекти локалних удружења који су од јавног интереса за локалну заједницу, па су у 2024. години расписани следећи конкурси:

- Јавни конкурс за доделу средстава из буџета општине Пожега за подстицање

¹⁴ <https://www.facebook.com/kancelarijazamlade.pozega/photos/pb.100068634788808.-2207520000/915448618549636/?type=3> (приступљено 10.06.2024.)

програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења у 2024. години у областима заштита животне средине и очување природе, противпожарна заштита, пољопривреда (у 2024. години издвојено 1.400.000 динара из буџета Општине Пожега)

- Јавни конкурс за доделу средстава из буџета општине Пожега за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења у 2024. години у областима заштита лица са инвалидитетом, борачко инвалидска заштита, заштита и унапређење људских и мањинских права (у 2024. издвојено 900.000 динара из буџета Општине Пожега)
- Јавни конкурс за доделу средстава из буџета општине Пожега за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења у 2024. години у областима друштвена брига о деци и младима, друштвена брига о осетљивим групама. У 2024. години за овај конкурс је издвојено 700.000 динара из буџета Општине Пожега, с тим што се у резултатима конкурса види да је у 2024. години додељено свега 300.000 динара за само један пројекат који реализује Удружење пензионера Општине Пожега. Разлог зашто сва средства нису распоређена није познат, а треба нагласити да ниједан пројекат из области бриге о деци и младима овим конкурсом није подржан 2024. године. Претходне 2023. године, за овај конкурс су била издвојена средства од укупно 300.000 динара, а података о резултатим конкурса и додељеним средствима нема на званичној страници Општине Пожега.
- Јавни конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката у култури из буџета општине Пожега за који је у 2024. издвојено 1.500.000 динара из буџета Општине Пожега, у 2023. 1.000.000 динара, а у 2022. години је било издвојено укупно 900.000,00 динара.

Општина Пожега не расписује посебан јавни позив за финансирање пројеката омладинских удружења. У циљу развоја младих талената, из општинског буџета се одвајају средства и за доделу награда студентима са пребивалиштем на територији Општине Пожега кроз Конкурс за доделу новчаних награда студентима са територије општине Пожега. Добитници стипендија су студенти виших школа академских студија и дипломских академских студија који су током студирања постигли просечну оцену минимум 8,50.

ФОКУС ГРУПЕ

Истраживање техником фокус групе, односно групног интервјуа спроведено је јуна 2024. године, путем видео позива преко Google Meet платформе. Одржана су два групна интервјуа, са 2 различите фокус групе и трајањем у просеку од 1 сат и 30 минута по групи. Учествовало је укупно деветоро младих из Пожеге – четворо њих у првој и петоро у другој групи (3 учесника женског и 6 учесника мушког пола). Сви учесници тренутно живе на територији општине Пожега, и старосног су узраста од 15 до 30 година. Међу њима је било средњошколаца, радно активних и запослених особа, као и троје студената. Обе фокус групе су планиране и успешно спроведене тако да у њима буде присутна бар по једна особа из све три старосне категорије (15-19 година, 20-24 године, 25-30 година).

Принцип рада је био интерактиван и акценат је био на иницирању и развијању дискусије између учесника и модератора, како би се креирала прилика за проширивање одговора и њихово дубље тумачење, али и подстакла здрава атмосфера неформалне комуникације и размене мишљења. Учесници су на питања одговарали насумичним редоследом, по принципу самовољног јављања и били су охрабривани да се међусобно допуњују и надовезују једни на друге уколико имају потребу. Иако су интервјуи одржани путем видео позива, квалитет у дискусији није изостао и добијени одговори и увиди путем овог истраживања се могу сматрати као врло конкретни, детаљни и валидни. Разговор није био строго ограничен на постављена питања, већ су учесници могли неометано да коментаришу и поведу дискусију у другом смеру, што се неколико пута у обе групе и дешавало.

Резултати истраживања овом техником су представљени по следећим питањима која су младима у овим интервјуима постављена:

1. Како би оценили културну понуду за младе у Пожеги?

Млади углавном деле мишљење да је постојећа културна понуда пристојна, али да ипак нема довољно разноврсних програма, догађаја и дешавања који би заинтересовали велики број младих. У обе групе је истакнуто да не постоји довољан број музичких програма, односно да музичка сцена у граду није нарочито интересантна и атрактивна млађим нараштајима. Пре свега, одговори су били везани за непостојање већег броја концерата и/или музичких фестивала, осим рок фестивала „Магленијада” који је наведен као добар пример. Поменуто је градска галерија у којој се приређују изложбе и програми који нису довољно прилагођени и пријемчиви младим суграђанима. Као негативна ствар је истакнуто да се углавном исти круг људи појављује на овим програмима. Поред тога, закључено је да не постоји довољан број организација за младе, као и удружења и појединаца који би младе мотивисали и укључили у културни живот града. Пар учесника је током разговора додатно споменуло

непостојање Канцеларије за младе као значајан институционални недостатак Пожеге. Похваљена је активност Спортско-културног центра Пожега (СКЦП-а) и биоскопа који успешно ради, али је наведено да је потребно радити на дизању и побољшавању не само квантитета, већ и квалитета програма у СКЦП-у, и истакнут је одговор да „није свака представа и сваки филм културно добро.” Као позитивни примери културне понуде града и анимирања младих наведени су удружење Форца Пожега, Народна библиотека у Пожеги, Међународни фестивал кратког документарног филма „Интеракција” и Аматерско позориште у Пожеги. Такође, издвојио се један одговор у коме се тврди да је културни садржај постао предвидив, досадан и неадекватан за младе људе. Један предлог се односио и на то да је неопходно спојити културне и еколошке активности како би се људи из заједнице окупили око заједничког циља и опште добробити свих грађана.

2. Шта вам највише недостаје од културних програма у Пожеги и које едукативне програме или курсеве бисте волели да буду организовани?

Поред горе наведених одговора који се тичу недовољно развијене музичке сцене и квалитетних музичких програма, учесници су се сложили да културној понуди Пожеге недостају многе врсте радионица, попут ликовних радионица, радионица цртања и креативног писања. Млади би волели да имају прилику да се бесплатно упишу и похађају курс неког страног језика, и да не морају да иду на приватне часове. Такође, предложено је да би млади током лета и периода лепог времена могли да организују филмске пројекције на отвореном. Наведено је и потпуно одсуство јавних предавања и панел дискусија на различите теме, од еколошких до образовних, историјских и политичких. Као специфичан одговор наведен је и читалачки клуб. Споменули су да група активних из Аматерског позоришта раде на томе да у Пожеги организују фестивал аматеризма и објаснили су да су аматери генерално све успешнији и присутнији на културној сцени, како у земљи тако и у региону. Један предлог који је наишао на велико одобравање и слагање тицао се дебатног клуба или школе дебате. Наиме, наведен је пример да су ученици у школи покушали да поново успоставе дебатни клуб и да је постојала велика заинтересованост међу младима, међутим та идеја се на крају није реализовала због недовољне подршке одређеног наставног кадра. Као пример недовољно развијене свести о јавном интересу и јавном добру локалне заједнице наведен је потпуно занемарен и запуштен амфитеатар у дворишту гимназије и техничке школе, који би са својом бином и трибинама могао да буде идеалан простор за реализацију мноштва разноврсних културних програма и догађаја.

3. Да ли су млади у Пожеги заинтересовани за културу и уметност? Да ли су заинтересовани да активно учествују у организацији одређених културних програма и догађаја?

У обе групе влада јаким и чврсто мишљење да су млади и те како заинтересовани и да желе да учествују, како у посећивању, тако и у осмишљавању и реализацији културних и других догађаја. Дат је пример драмске секције у пожешкој гимназији за чије чланство и приступ је фигуративно речено „избила туча”. Речено је да је изузетно важно и да је

потребно додатно радити на едукацији код људи и младих, на осећају заједништва и колективизма, као и да је потребно покретати што више заједничких акција јер је Пожега ипак мала средина. Дат је предлог да програми буду партиципативни и укључе младе у реализацију, и да се осмисли начин да се по завршетку таквих програма учесници награде на неки начин, како би то што је реализовано имало елемент видљивости и значаја за локалну заједницу и младе. Један учесник је истакао да су на том пољу у Аматерском позоришту у Пожеги изузетно активни дужи низ година и да је сигуран да су привукли велики број људи својим радом. Истиче да младе генерално занима култура, али да велики број њих и даље мисли да у позориште долазе људи „у сакоима и фраковима” и да је оно резервисано за одређену, специфичну публику и узак круг људи. Ипак, објашњава нам да су донекле успели да разбију ту баријеру и дели утисак како су млади и други људи почели да схватају да у аматерском позоришту кроз глуму и представе они заправо играју „неке наше, обичне, свима блиске људске приче”. Већина учесника је сложна око тврдње да млади имају прилично одричан однос према институцијама и да је потребно радити на измештању културних програма из строго институционалних оквира. Такође, наглашено је да би млади дефинитивно били знатно мотивисанији да посете одређене програме када би они подразумевали и активно учешће од стране публике и посетилаца. Нагласили су и то да је младима потребно константно указивати да и они могу да осмисле културни догађај или програм у свом дворишту или у градском парку и да је изузетно важно „скинути завесу” између институција и обичног човека, односно индивидуе.

4. Како се данас информишу млади? Како да се боље допре до њих и које канале комуникације је потребно да користимо како би младе заинтересовали за културу и уметност или их информисали о програмима и догађајима?

Као доминантан вид информисања о културним програмима и догађајима у граду наводе школу, наставнике и професоре. Међутим, они најмлађи тврде да је потребно да их одређени професори још више и чешће обавештавају о културној понуди и осталим догађајима. Када је реч о оглашавању и промоцији, тврде да постоји погрешан утисак о томе да се велики број младих успешно информише и анимира о културној понуди преко друштвених мрежа и дигиталног начина комуницирања. Кажу да, и када постоје дешавања, њихова видљивост је недовољно велика и да би требало наћи начин за бољу промоцију догађаја. Навели су пример да је доста младих након извођења једне представе говорило како „нису имали појма да се то дешава код нас”. Поред тога, напомињу и како профили највеће културне установе (СКЦП-а) на друштвеним мрежама имају слаб домет и ангажман публике и број интеракција. Наводе да друштвене мреже претежно „прате алгоритам” и да на њима најчешће нема довољног одзива младих. Ипак, сложили су се да се на том пољу поводом информисања и мотивисања младих свакако може доста боље радити, и да се добар резултат може постићи. У даљој дискусији консензус је постигнут око тога да је потребна јака и константна веза и директна сарадња са свим средњим школама у граду. Истичу значај пре свега личних односа и контаката, а чињеницу да су људи „упућени једни на друге” посматрају као велики квалитет мале средине каква је Пожега.

Неколико учесника је се сложило да је средња школа кључни узрост и период када је најлакше и најсмисленије „приволети” младе да уђу у свет културе и сутра остану у њему на један или други начин - као публика или као учесници.

5. Да ли бисте волели да учествујете у телима попут Савета за младе или на пример у програмском савету СКЦ Пожега ако би постојао?

16

Одговори на ово питање су били изузетно афирмативни и охрабрујући. Већина учесника је одговорила потврдно, а неки од њих су и детаљније образложили своју позицију и став. Одговори које издвајамо су: „Ако ми нађете неку улогу спремна сам да помогнем, волела бих да останем у контакту са Пожегом”. „Учествовао бих наравно, али ипак сматрам да нам у таквим телима требају млади људи, пре свега од 18, 19 година како би комуницирали своје потребе и интересовања”. „Апсолутно, да, иако ја можда нисам тип који је баш најбољи за такву позицију, волео бих да помогнем колико год могу”.

АНКЕТА

Онлајн упитник за младе за утврђивање културних потреба младих у Општини Пожега направљен је на Google платформи и био је доступан за попуњавање у периоду током маја и јуна 2024. године. Онлајн истраживање објављено је на Facebook и Instagram налозима Филмарта, а дистрибуирано је преко мејлинг листе НФЦ Филмарт средњим школама у Пожеги, удружењима и медијима. Такође, упитник је дистрибуиран путем Viber и WhatsApp група, ученичких парламената, професора и педагога који су запослени у овим школама, као и волонтера НФЦ Филмарта.

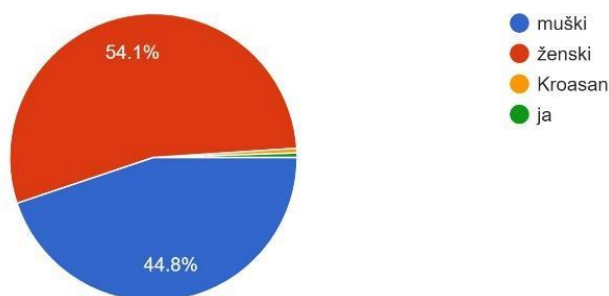
17

Укупан број испитаника је 194, а као релевантни прихватају се одговори од 192 испитаника.

Пол

54,1% испитаника су особе женског пола, док је 44,8% мушкараца, а 1,1% испитаника/ца себе описује на други начин.

1. Pol
194 responses

Старост

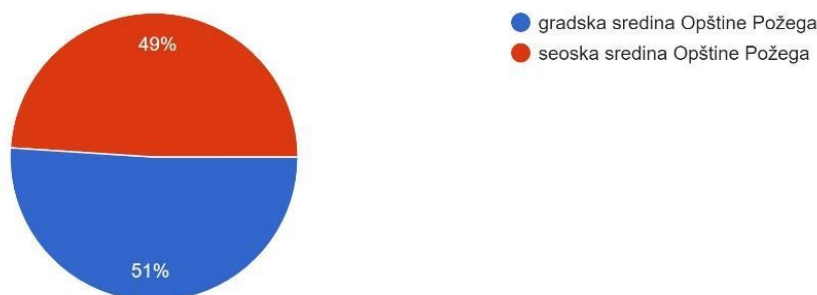
Испитаници су младе особе између 15 и 30 година старости, са просеком од 17,3 година.

Место становања

49% испитаника је из сеоских средина Општине Пожега, док је 51% из градске средине.

3. Mesto stanovanja
194 responses

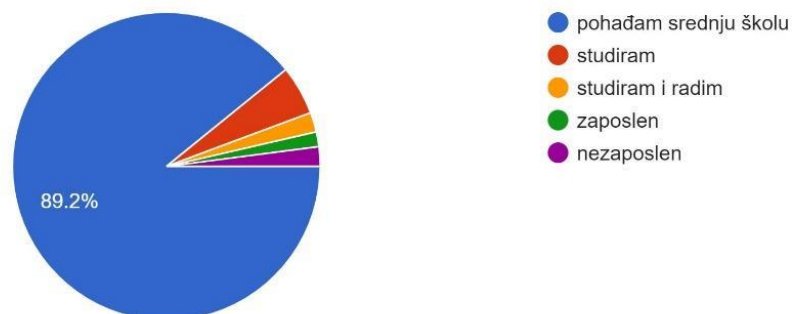
18

Статус (образовање, запослење)

Што се тиче тренутног статуса испитаника, односно образовања или запослења – 89,2% похађају неку од средњих школа, 5,2% су студенти, 2,1% студира и ради истовремено, 1,5% су запослени, 2,1% су незапослени.

4. Koji je tvoj trenutni status? Da li ideš u školu, na fakultet, radiš...?
194 responses

Од укупно 192 одговора, 171 похађа средњу школу, а од тога:

- Пољопривредну школу са домом ученика „Љубо Мићић“ – 8 испитаника
- Гимназију „Свети Сава“ – 33 испитаника
- Техничку школу – 130 ученика

Студената је свега 9, оних који истовремено студирају и раде је 5 испитаника, запослених је 4, а незапослених 3.

Слободно време

На питање да наведу три омиљене активности које раде у слободно време, испитаници су наводили различите активности које упражњавају током свог слободног времена, од свакодневних егзистенцијалних активности као што су „спavam“, „једем“, „одмарам се“, преко активности као што су „дружење са пријатељима и породицом“.

Велики број младих наводи спортске активности (шетња, трчање, вожња бицикла или ролера, фудбал, кошарка, одбојка, пливање, теретана, стони тенис, планинарење) као омиљени начин провођења слободног времена. Док је знатан број испитаника навео и активности у области културе и уметности, било да у њима учествују као публика или активно партиципирају.

Најчешћи одговори су:

- слушање музике (преко 50 одговора)
- гледање филмова и серија (46 одговора)
- читање књига (28 одговора)
- цртање, сликање (8 одговора)
- одлазак у биоскоп (7 одговора)
- одлазак на концерте (6 одговора)
- свирање неког инструмента (4 одговора)
- фотографисање (2 одговора)
- монтирање филмића (1 одговор)
- фолклор (4 одговора)
- плес (1 одговор)

Веома мали број испитаника наводи да се у слободно време бави неким креативним хобијем:

- прављење наруквица (1 одговор)
- прављење 3Д модела (1 одговор)

Међутим, млади такође наводе и друге видове провођења слободног времена, као на пример провођење времена у природи, излети, шетање кућних љубимаца, купање у реци, одлазак у риболов, лов или рад у радионици. Исто тако, неки од њих наводе и послове у пољопривреди које раде у своје слободно време – брање малина, жетва итд.

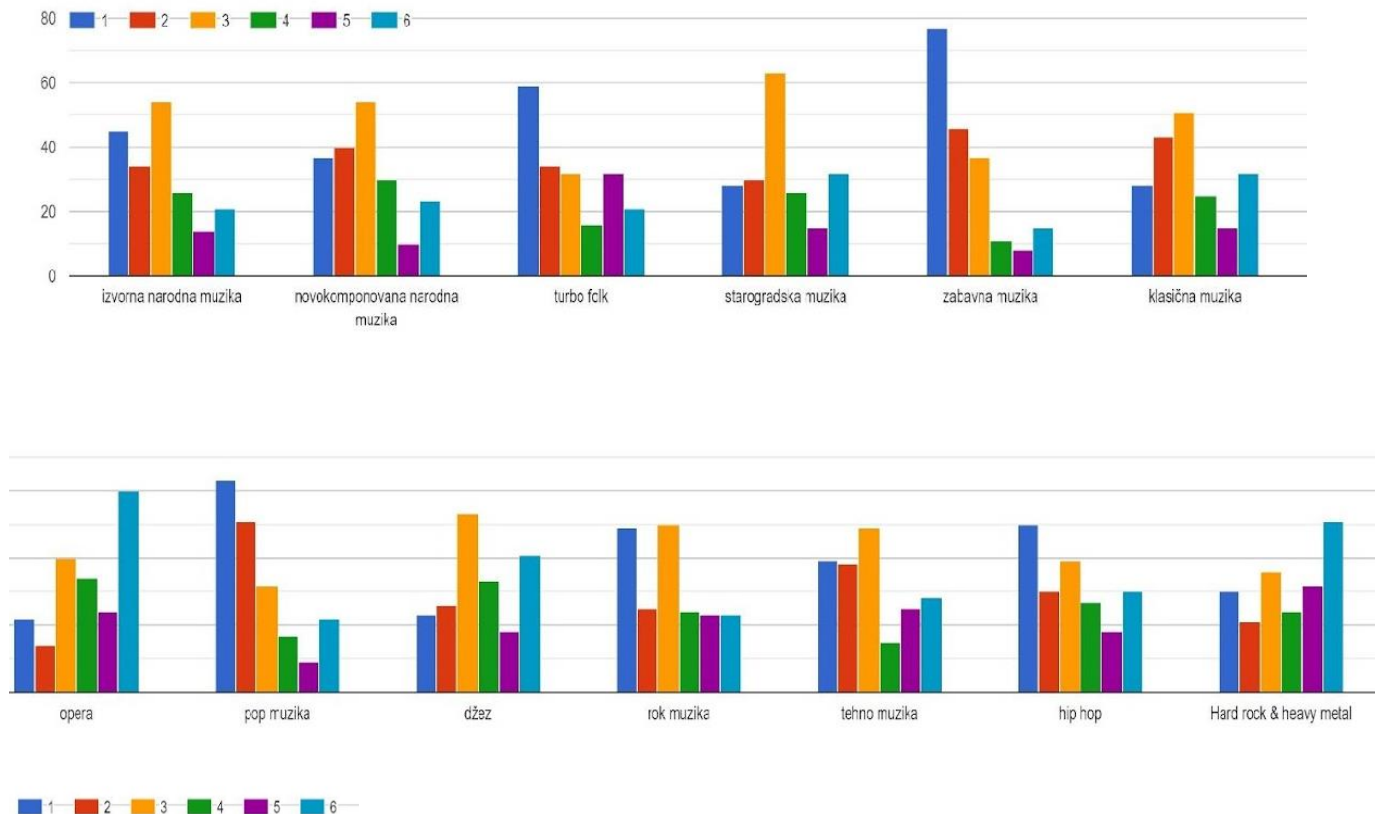
Кад је у питању коришћење мобилних телефона и интернета (друштвених мрежа), једва неколико младих наводи такве активности које ради у слободно време („гледање у телефон“, „бити на телефону“, „друштвене мреже“), што је неочекивано мали број – свега 12 одговора, док знатно више њих изјављује да у слободне време игра игрице (26 одговора).

Запажен је већи број младих који у слободно време воли да излази у кафиће, клубове или на журке (преко 60 одговора), као и да „испија кафе у кафићу“ (око 20 одговора).

Музика

Анкета је показала да млади највише воле да слушају забавну музику, поп музику, а затим следе турбо-фолк, хип-хоп и рок музика, док су најмање упознати са опером, hard rock & heavy metal музиком и џезом.

20

Значење бројева:

- 1 = Јако волим да слушам;
- 2 = Волим да слушам;
- 3 = Не смета ми кад чујем;
- 4 = Не волим да слушам;
- 5 = Смета ми кад чујем;
- 6 = Не знам шта је то

Културна понуда у Пожеги

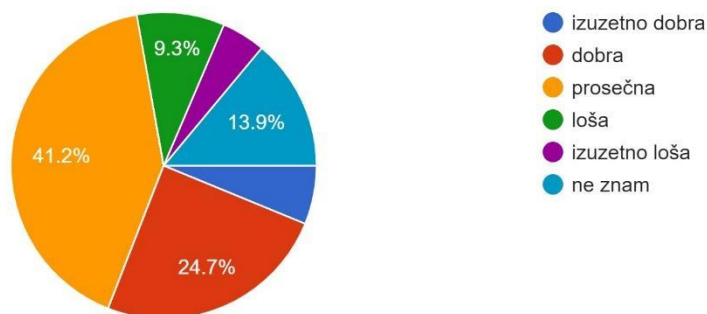
Млади из Пожеге овако оцењују културну понуду за младе у Пожеги:

- 80 испитаника (41,2%) сматра да је културна понуда *просечна*,
- 48 (24,7%) сматра да је културна понуда *добра*,
- 27 њих (13,9%) даје одговор *не знам*,
- 17 испитаника (9,3%) сматра да је постојећа понуда *лоша*,
- 12 испитаника (6,2%) даје оцену *изузетно добра* и
- 8 испитаника (4,6%) сматра да је *изузетно лоша*.

21

10. Kako bi ocenio kulturnu ponudu za mlade u Požeги?

194 responses

Културни програми који недостају младима у Пожеги

Према одговорима испитаника из анкете, програми из културе који недостају младима се рангирају на следећи начин:

1. концерти – 63 одговора
2. филмови – 27 одговора
3. позоришне представе – 11 одговора
4. програми из области културног наслеђа – 7 одговора
5. едукативне радионице из културе и уметности – 6 одговора
6. фестивали – 4 одговора
7. музеј (градски музеј) – 3 одговора
8. позориште – 2 одговора
9. изложбе – 2 одговора

Највећи број младих на питању „Шта ти највише недостаје од културних програма у Пожеги?“ одговара да им недостају концерти - 63 одговора. Већина одговора су

уопштени, док један део испитаника прецизира да жели концерте на отвореном, на тргу (центру) или у башти (бившег) Клуба младих. Такође, један део одговора јасно упућује које извођаче би млади желели да слушају у Пожеги – на пример: „Алтернативна музика – нова српска сцена (Артан Лили, Зостер, Бјесови); Београдски синдикат; Друм (пожешки бенд); Бигру и Паја Кратак, Здравко Чолић, Рибља чорба, Ван Гог, Дивље Јагоде, Гоблини; метал и рок музика, док са друге стране присутни су и одговори који се тичу новокомпоноване музике који су наведени на крају овог поглавља, будући да их не можемо сврстати у програме из културе.

Након музичких програма, млади издвајају да им највише недостају филмови (27 одговора). Посебно се издваја већи број одговора који истиче да младима недостају „филмови на отвореном“ (8 одговора), а чест је и одговор да младима недостаје „већа понуда филмова у биоскопу“ или „више филмова за младе у биоскопу“, а има интересовања и за „пројекције старих филмова“.

Млади, такође, издвајају и позоришне програме као нешто што им недостаје у њиховом граду (11 одговора), као и програме из области културног наслеђа – 7 одговора (нпр: више традиционалних игара, више наступа наших културно-уметничких друштава, културно наслеђе, још културних знаменитости у Пожеги, потребно је више програма везаних за културно-историјско наслеђе). У овај сегмент можемо убројати и два неочекивана одговора, а то је да Пожеги недостаје „манастир“ (2 одговора) и један одговор „споменик Драже Михајловића“.

Један број младих (6) у овом одговору наводи да им недостају едукативни програми (радионице, ликовне радионице, програми секција за уметност), а такође овде наилазимо и на одговор „потребна је активна сарадња СКЦ Пожега и пожешких школа“, као и „уметничке секције“ мада се не наводи да ли се мисли на секције у оквиру школа или као активности културних установа и удружења.

Неколико одговора истиче да Пожеги недостају фестивали (3 одговора), али се не прецизира какви фестивали – музички, филмски и сл. У неколико одговора се похвално наводи „Магленијада“ – пожешки рок фестивал који организује Спортско-културни центар Пожега и да таквих фестивала треба да буде више.

Неколико одговора упућује на то да млади препознају да им у њиховом граду недостају неке установе културе, па наилазимо на одговоре: музеј, градски музеј – 3 одговора, као и на два одговора да Пожеги недостаје позориште, при чему се мисли на институцију, а не на позоришне програме.

Према мишљењу 22 испитаника (са одговорима „ништа“, „ништа не недостаје“, или „мислим да општина поседује довољно културних програма“) довољно је културних садржаја за младе у Пожеги.

Међутим треба нагласити да је изузетно велики број младих који су неодлучни или незаинтересовани да дају одговор на ово питање, чак 72 њих од 192. Срећемо летаргичне одговоре као „не знам“, „немам појма“, „нисам сигурна“ или само тачка, цртица, тј. без одговора.

Такође, доста је младих који је на ово питање, где се тражи да се наведу програми из културе који младима недостају, наводили спортске програме (трке, мото крос, дрифт трке, бокс, вишебој итд.), а један број младих је наводио програме забаве и естраде који се не могу убројати у културне програме (вашар, техно журке, нова места за изласке, парк, клизалиште, или концерти Аце Лукаса, Баје Малог Книнце, Митра Мирића, Ђанија, Цеце, краишке музике).

23

Као контролно питање, у упитнику, постављено је питање број 12. које гласи: „Предложио/предложила бих да се организују следећи културни догађаји (наведи највише три)“. Одговори на ово питање су готово исти као и на претходно, које је другачије формулисано, па закључујемо да си испитаници искрено и конзистентно одговарали на постављена питања у упитнику.

Ипак, можемо издвојити пар занимљивих одговора који дају конкретне предлоге шта је потребно од културних догађаја организовати у Пожеги, као на пример:

- концерти различитих жанрова који се не односе само на тренутно „популарну“ музику; чешће изведбе балета, цез балета или неких других врста традиционалног и модерног плеса
- вратити Магленијаду, направити фестивал као сабор рокенрола у Лучанима или АРЛЕММ, довести Зостер (слушају га и млади и старији)
- вратити Магленијаду или организовати неки други фестивал.
- окупљање младих бендова
- нека акција кроз школу, јер не видим други начин да се млади укључе у исту, било који вид културе, можда неки фокус на фотографију и видеографију
- опера
- редовне пројекције филмова, који би сада када су ноћи топле биле организоване напољу, чији одабир и пројекције би спроводили млади (сан филмске ноћи?)
- да Омладинска радио акција поново оживи
- изложбе у галерији искључиво за младе ауторе
- размена ђака
- путовања

Едукативни програми из културе који недостају младима у Пожеги

На питање „Шта ти највише недостаје од едукативних програма из културе (радионица) у Пожеги?“ млади су одговарали са „ништа“ – 29 одговора, док је са „не знам“ или да нису дали одговор на ово питање било 76 испитаника.

У преосталих 87 одговора издвајају се као најчешћи одговори:

- „ликовне радионице“, „вајарске радионице“ или „цртање, сликање“ – 10 одговора;

- едукативни програми у области књижевности – 12 одговора („кретивно писање“, „сусрети и разговори са познатим младим писцима“, „читалачке радионице“, „анализа књижевних дела“, „радионице у билиотеци“, „гостовање писца и професора са факултета“ и „сајмови књига“).

Такође, неколико испитаника је дало одговоре да је неопходно организовати радионице глуме, плеса, музичке радионице, оригами, радионице страних језика, радионице за упознавање културно-историјског наслеђа, архитектуре, фотографије.

24

Има и посебно занимљивих одговора које треба издвојити:

- учење развијања критичке мисли
- психологија у уметности, развој колектива и индивидуе кроз уметничко и културолошко изражавање
- различите врсте интерактивних радионица које би омогућиле младима да изнесу своје ставове, заинтересују се за различите области и активности, и прошире своја знања и способности на пољима која их интересују
- улешавање града
- радионица за лични развој
- подкасти (како направити подкаст)
- урбане дигиталне радионице
- клубови за младе
- саветовалишта за младе
- радио-телевизија за децу и омладину
- Подизање/откривање магле - радионице кроз које би млади добили задатак да како нама, тако и нашим суграђанима приближе културно наслеђе Пожеге. Млади би радили појединачно или у групама, могли би да бирају теме (велика хумка у Пилатовићима, Музеј железнице, развој архитектуре града...) и кроз различите медије би представили своје појмове у склопу изложбе по завршетку програма.

Као и у претходним питањима и у одговорима на ово питање, приметно је да велики део младих не раздваја шта спада у програме из културе, а шта не, тако да се може пронаћи велики број одговора који дају предлоге за различите спортске активности, за радионице кувања, посластичарске радионице, радионице програмирања, радионице из области здравља, радионице на тему менталног здравља, зависности и безбедности у саобраћају, географске, еколошке радионице или неодређено наводе „нешто забавно“ и „нешто занимљиво за младе“.

Такође, треба нагласити да пет испитаника наводи да је неопходно организовати радионице из области сексуалног образовања, репродуктивног здравља, као и радионице о родно заснованом насиљу.

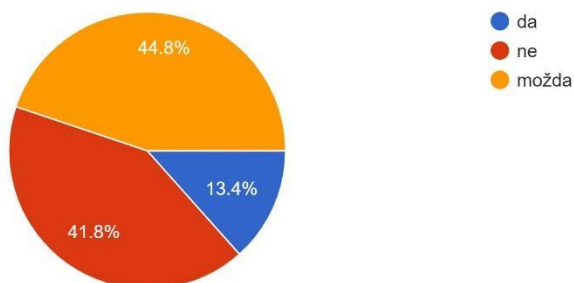
Учешће младих у телима попут Савета за младе или програмским саветима установа културе

На последње питање у упитнику које се односило на испитивање спремности младих да се активно ангажују у телима попут Савета за младе или програмским саветима установа културе, уколико би то било оствариво у Општини Пожега, само 26 испитаника (13,4%) би волело да учествује у овим телима, 86 испитаника (44,8%) је одговорило са *можда*, док 80 (41,8%) испитаника не би желело да се ангажује у овим телима.

25

15. Da li bi voleo/volela da učestvuješ u telima poput Saveta za mlade ili u programskim savetima kulturnih ustanova u Požegi?

194 responses

ЗАКЉУЧАК

Већина младих сматра да је културна понуда у Пожеги просечна или добра, али постоји значајан број оних који изражавају незадовољство или недостатак информација о понуди. Највећа потреба младих су музички програми, концерти, посебно на отвореном простору, а затим филмови (биоскоп, пројекције на отвореном), позоришне представе и програми из области културног наслеђа. Такође, истиче се потреба за едукативним радионицама из културе и уметности. Млади су већински незаинтересовани за активно учешће у телима попут Савета за младе или програмских савета у културним институцијама, али ипак постоји довољан број младих који су спремни да се ангажују у оваквим телима.

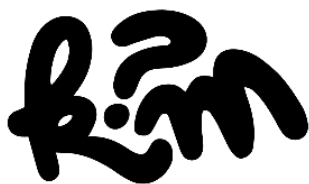
Општина Пожега, у наредном периоду, треба плански да се бави својом омладином, обзиром на значајно смањење броја становника и на старење становника (попис 2022), а и обзиром на то да млади показују знаке песимизма, летаргије, незаинтересованости, и жеље да по завршетку средње школа напусте Пожегу. Млади су критиковали постојећи положај, али су и проналазили и предлагали решења. Креирање новог стратешког документа за младе и локалног акционог плана (који ће пратити буџет за имплементацију) у чијој изради ће и млади учествовати, је неопходно, као и активирање канцеларије за младе и клуба за младе. Такође, од изузетне важности је промена канала информисања младих и стварање јаче сарадње између школа, установа културе, удружења, медија и локалне самоуправе.

Као приоритетне активности у наредном периоду у програмском смислу издвајају се:

- укључивање младих у креирање програма
- организација концерата и других музичких програма – потребно је организовати разноврсне концерте који ће задовољити широк спектар музичких жанрова и интересовања младих, али и радити на едукацији младих у области музике и поправљања музичког укуса (на том плану значајно може да се укључи Музичка школа „Војислав-Лале Стефановић“ – издвојено одељење у Пожеги)
- повећање филмске понуде – потребно је организовати редовне пројекције филмова у биоскопу, побољшати репертоар биоскопа филмовима за младе, организовати пројекције уз ширу палету филмских жанрова и приступ филмским класицима (потенцијал СКЦ Пожега и НФЦ Филмарт)
- организовати више позоришних представа за младе
- организовати програме примерене младима који промовишу културно наслеђе Пожеге
- едукативне радионице из области културе и уметности – организовати више едукативних радионица из ликовне уметности (цртање, сликање, вајање), књижевности (радионице које подстичу креативно писање и анализу књижевних дела, сусрети са писцима) и др.

- дебатни програми – дискусије, трибине, округли столови, подстицање критичког мишљења младих
- инклузивност и ангажман младих – неопходно је подстаћи активно учешће младих у креирању културних програма кроз савете и комисије, као и кроз сарадњу са школама и локалним удружењима, али и заговарати и активно промовисати партиципацију младих у процесима доношења одлука на пољу културне и омладинске политике
- информисање младих – од велике важности је порадити на проналажењу најсврсисходнијих начина информисања и комуникације са младима (друштвене мреже, продкasti, омладински радио, сарадња са школама, школским парламентима).

Ове смернице треба имплементирати кроз стварање конкретних планова и политика, уз ангажовање локалне самоуправе, културних институција, удружења младих и школа, како би се створила динамична и инклузивна културна сцена која ће задовољити разноврсне потребе младих у Општини Пожега.

ИМПРЕСУМ:

КУЛТУРА ПИТА МЛАДЕ – ИСТРАЖИВАЊЕ КУЛТУРНИХ ПОТРЕБА МЛАДИХ У ПОЖЕГИ

АУТОРИ:

Слађана Петровић Варагић, Милош Вуковић, Ана Остојић

ИЗДАВАЧ:

Независни Филмски центар ФИЛМАРТ

ПОДРШКА:

Истраживање је спроведено кроз пројекат „ЕУ Ресурс центар за цивилно друштво у Србији“ који Београдска отворена школа спроводи у партнерству с организацијама цивилног друштва: Новосадска новинарска школа, ЕНЕСА, Ужички центар за права детета, Нова планска пракса, Сигурне стазе, Млади пољопривредници Србије и међународним партнером, фондацијом Фридрих Еберт (Friedrich Ebert Stiftung). Пројекат „ЕУ Ресурс центар за цивилно друштво у Србији“ је подржан од стране Европске уније и реализује се у периоду од 2023. до 2026. године.

ЗАХВАЉУЈЕМО СЕ:

Предрагу Цветичанину, Психолошко-педагошкој служби Техничке школа Пожега, свима који су нам помогли у овом истраживању, као и самим учесницима и учесницама анкете и фокус група

ГОДИНА:

2024.

КЛАУЗУЛА О ОДБИЈАЊУ ОДГОВОРНОСТИ:

Финансирано од стране Европске уније. Изнети ставови и мишљења јесу само лични ставови и мишљења аутора и испитаника и не одражавају нужно ставове Европске уније нити Европска унија ни Београдска отворена школа не могу сносити одговорност за њих.